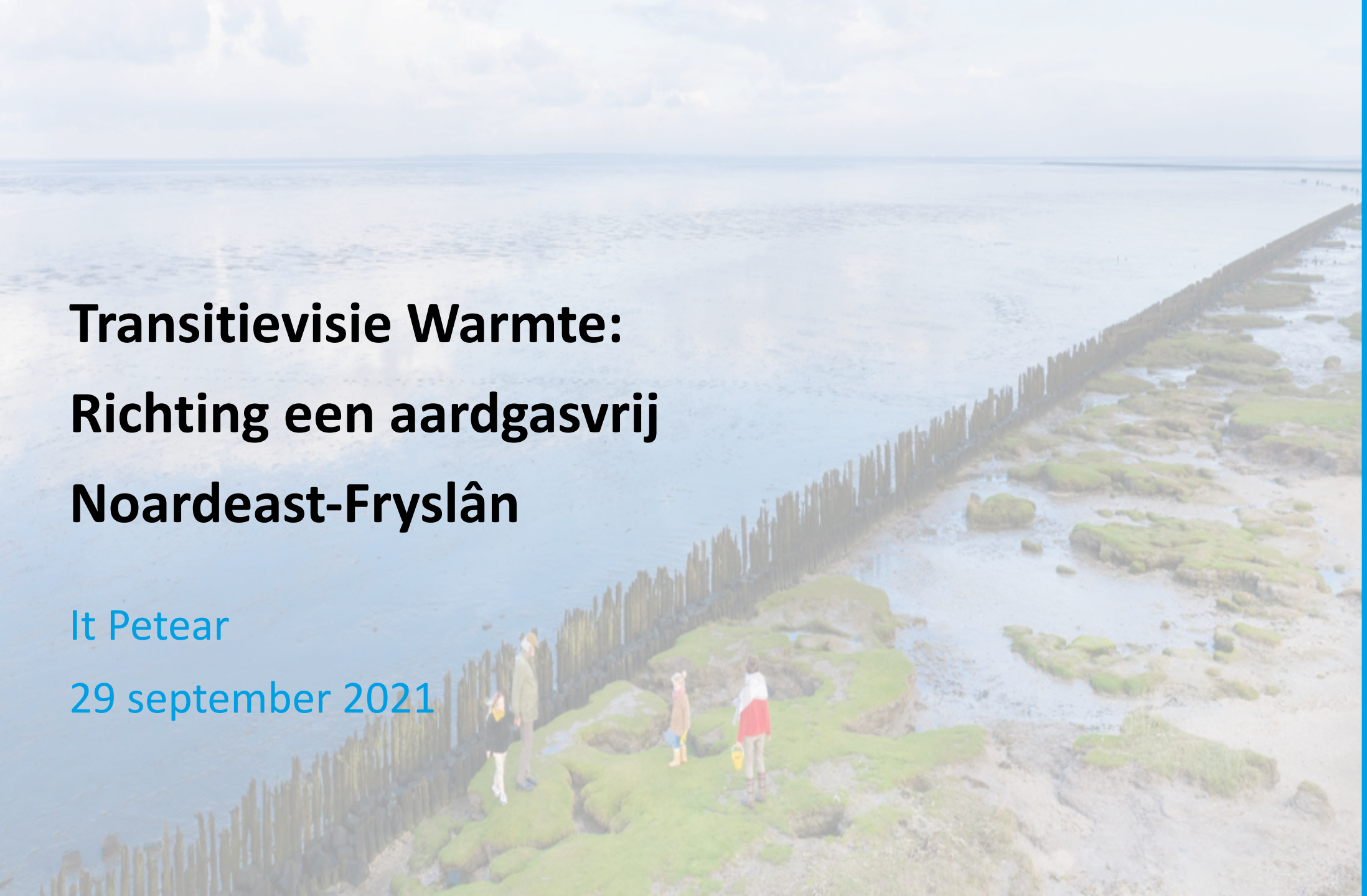
Transitievisie Warmte:

Richting een aardgasvrij Noardeast-Fryslân

It Petear

29 september 2021

Programma van deze avond

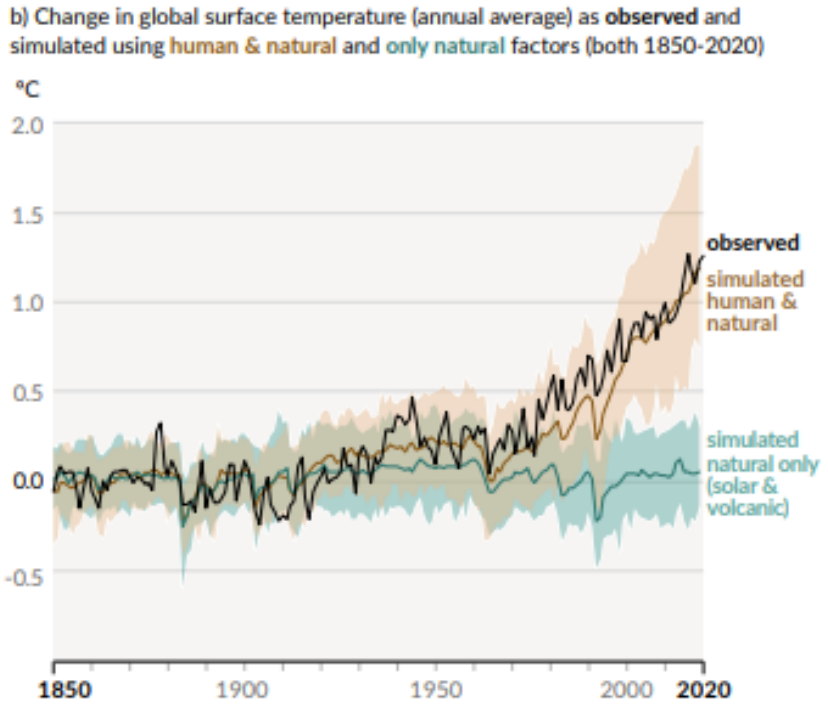
- Waarom van het aardgas?
- Wat is de Transitievisie Warmte?
- Proces tot nu toe
- Welke warmtetechnieken zijn mogelijk in Noardeast-Fryslân?
- Waar willen we starten?
- Van visie naar uitvoering

Waarom van het aardgas?

Aanleiding:

- De aarde warmt op → terugdringen uitstoot CO2
- Aardbevingen Groningen

GEMEENTE NOARD EAST FRYSLÂN

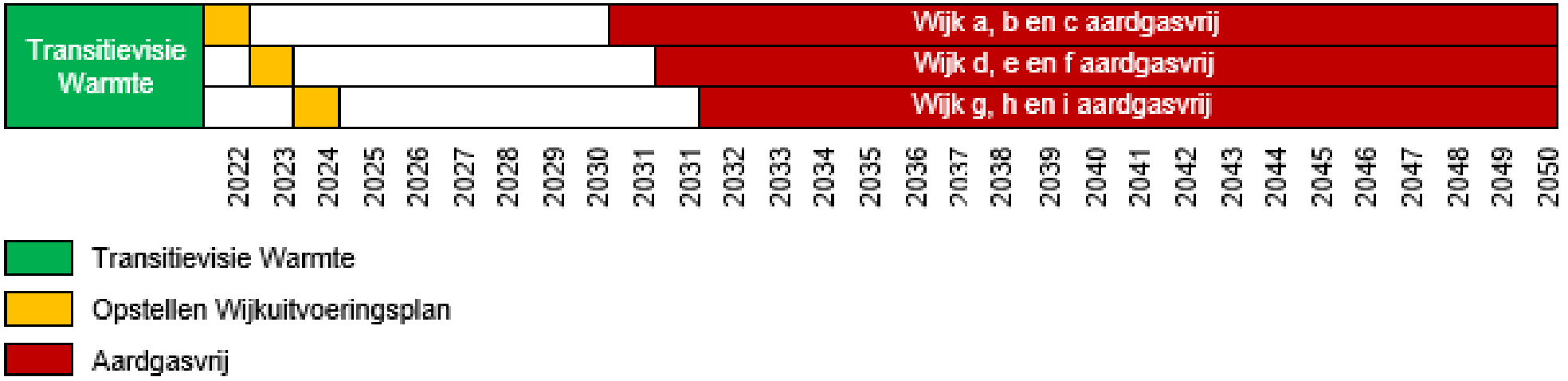
Wat is de Transitievisie Warmte?

Een plan per gemeente om het verwarmen van woningen en andere gebouwen te verduurzamen

- Regierol gemeente

Wat komt er terug in deze visie?

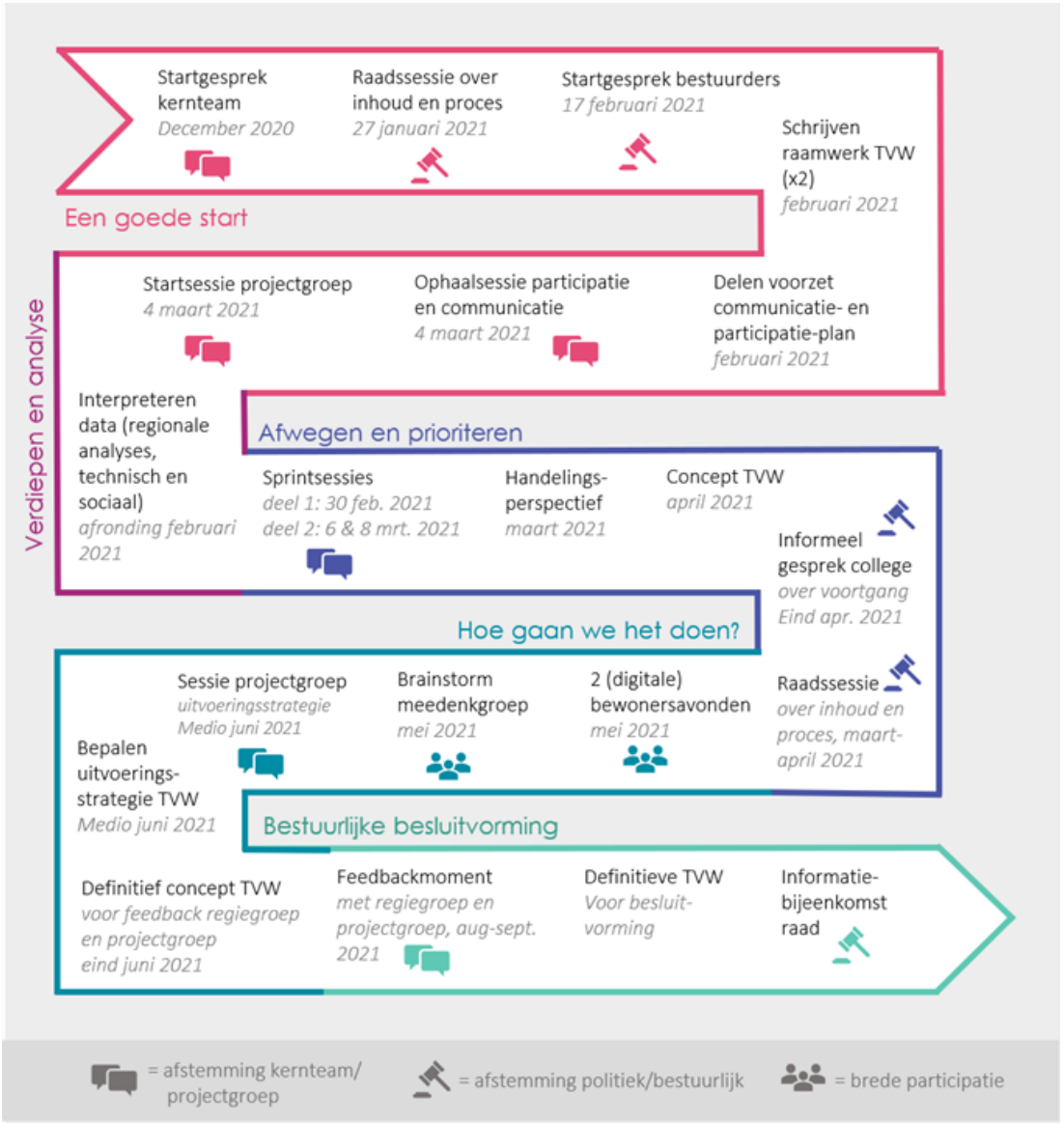
- Warmtetechnieken
- Startbuurten
- Uitgangspunten
- Participatie
- Rolverdeling

GEMEENTE NOARD EAST FRYSLÂN

Het proces tot nu toe

- Samenwerking kernteam gemeente en TAUW
- Afstemming met stakeholders, waaronder sprintsessies
- Schrijven concept visies en feedbackmomenten
- 18 februari ’21: vaststellen PvA
- 11 mei ’21: uitgangspunten definiëren

GEMEENTE NOARD EAST FRYSLÂN

Wat vinden we belangrijk in de warmtetransitie?

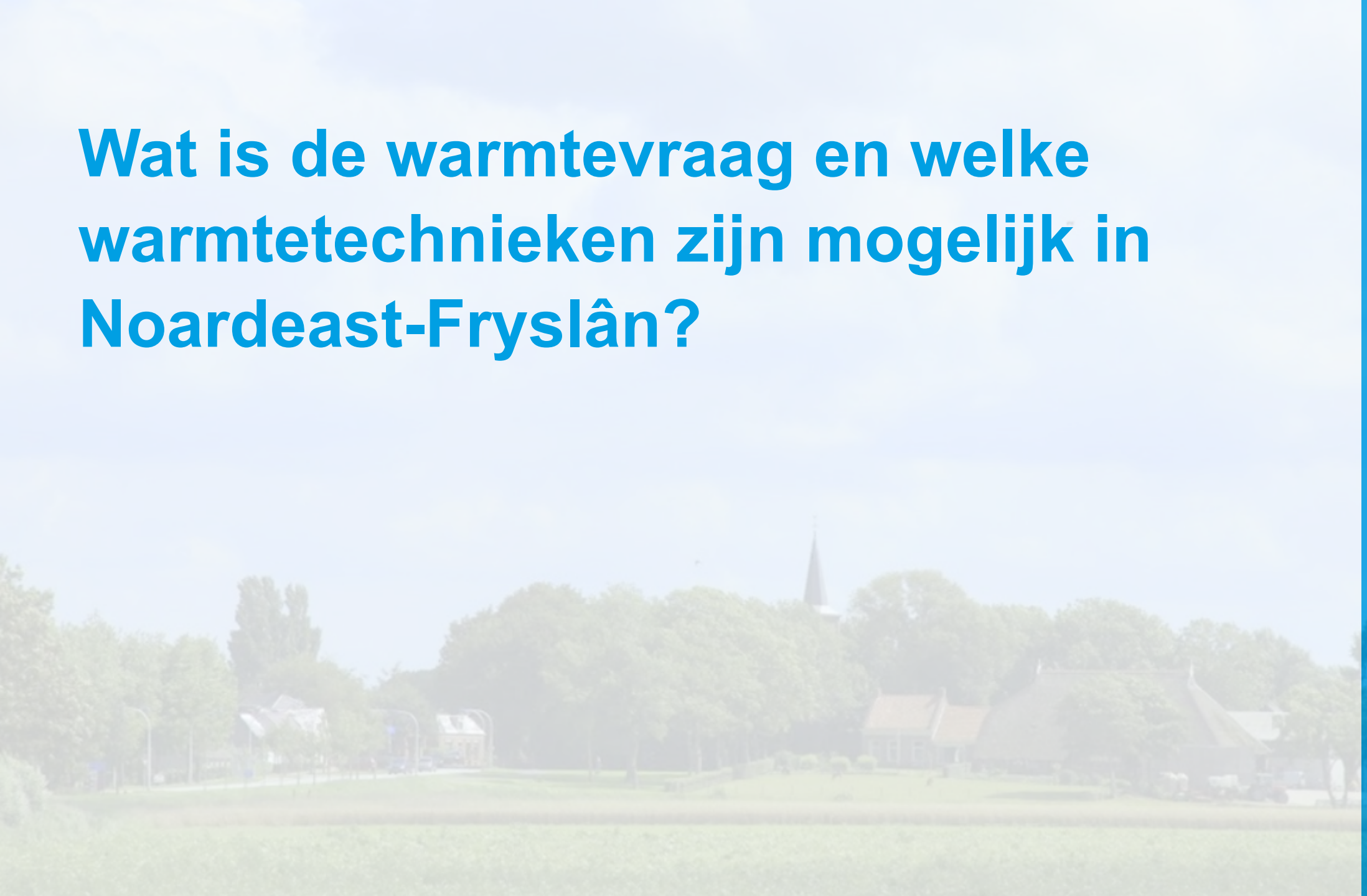
Wat zijn onze uitgangspunten?

- We streven naar een haalbare en zo betaalbaar mogelijke transitie
- We benutten de energie vanuit de Mienskip
- We haken aan op natuurlijke momenten
- We werken samen met de woningcorporaties
- We streven naar een zo optimaal mogelijke CO2-reductie
- We pakken de warmtetransitie stap voor stap aan
- We werken samen met andere gemeenten en leren van en met elkaar

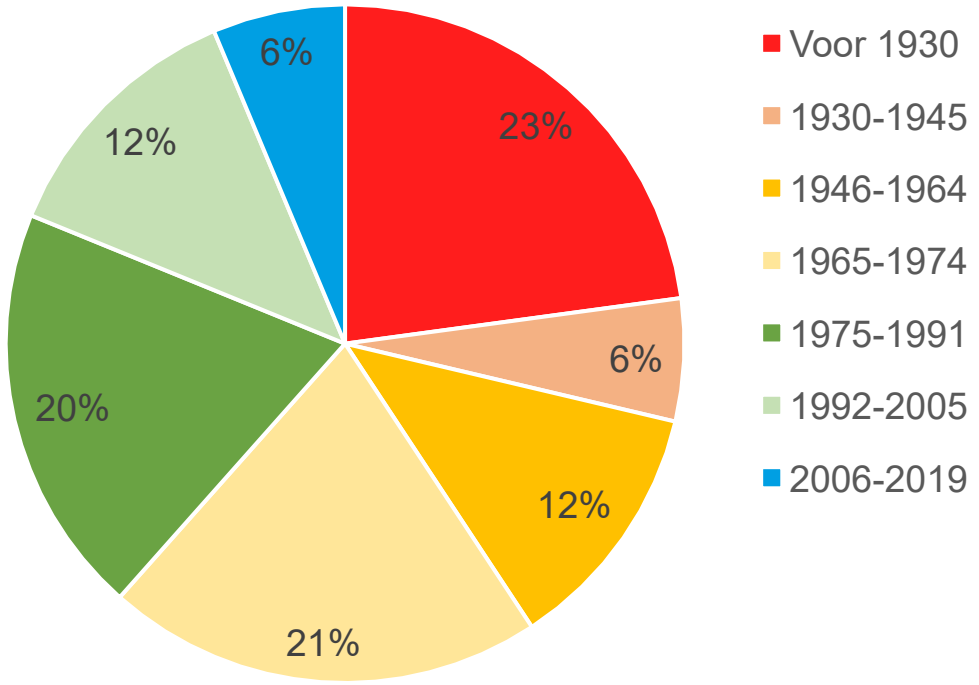
GEMEENTE NOARD EAST FRYSLÂN

Wat is de warmtevraag en welke warmtetechnieken zijn mogelijk in Noardeast-Fryslân?

Onderscheid in bouwjaren

- 25% in het bezit van woningcorporaties
- 20% van de woningen na 1992 (relatief goed geïsoleerd)
- Ongeveer 12.500 woningen van voor 1975

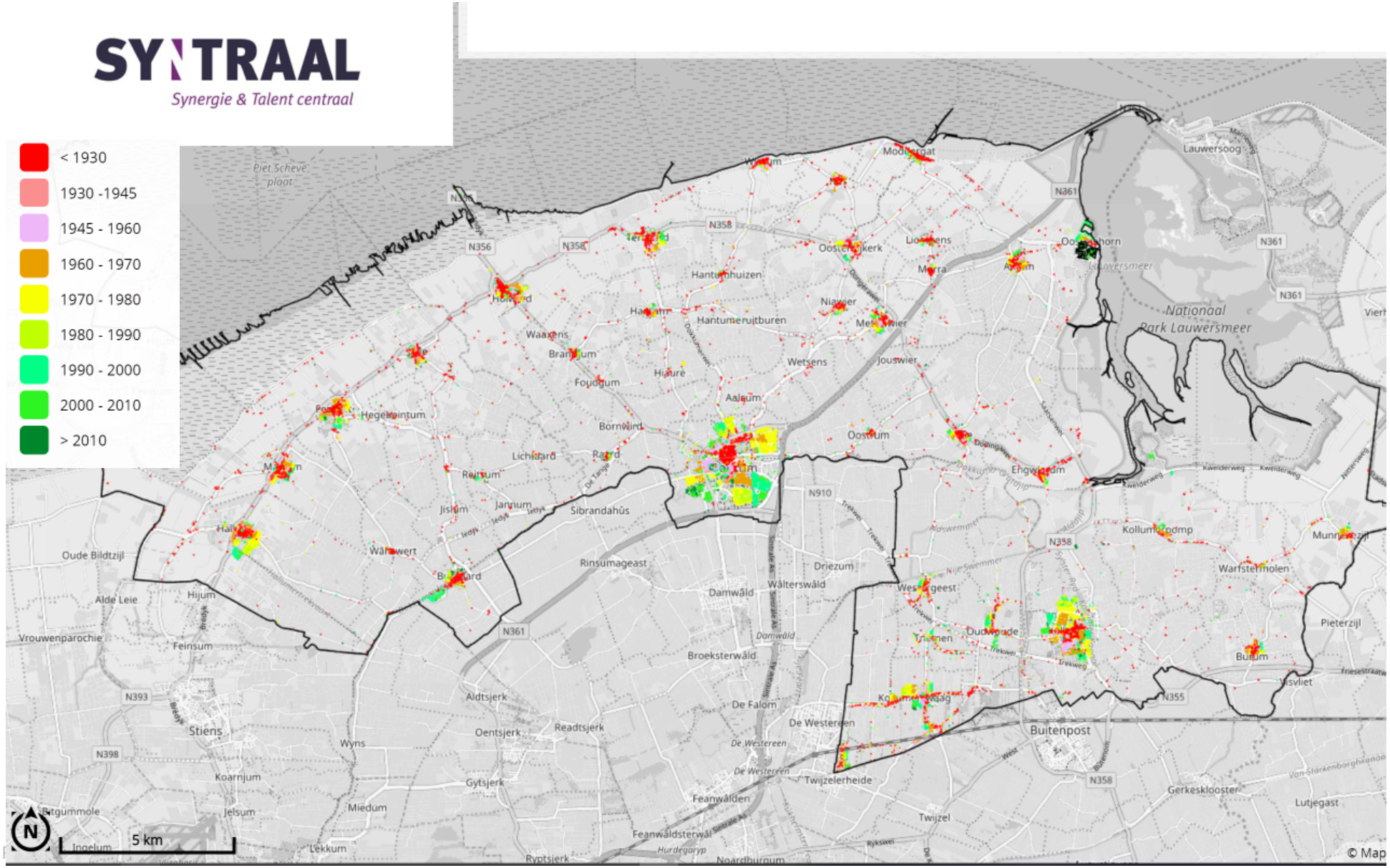

GEMEENTE NOARD EAST FRYSLÂN

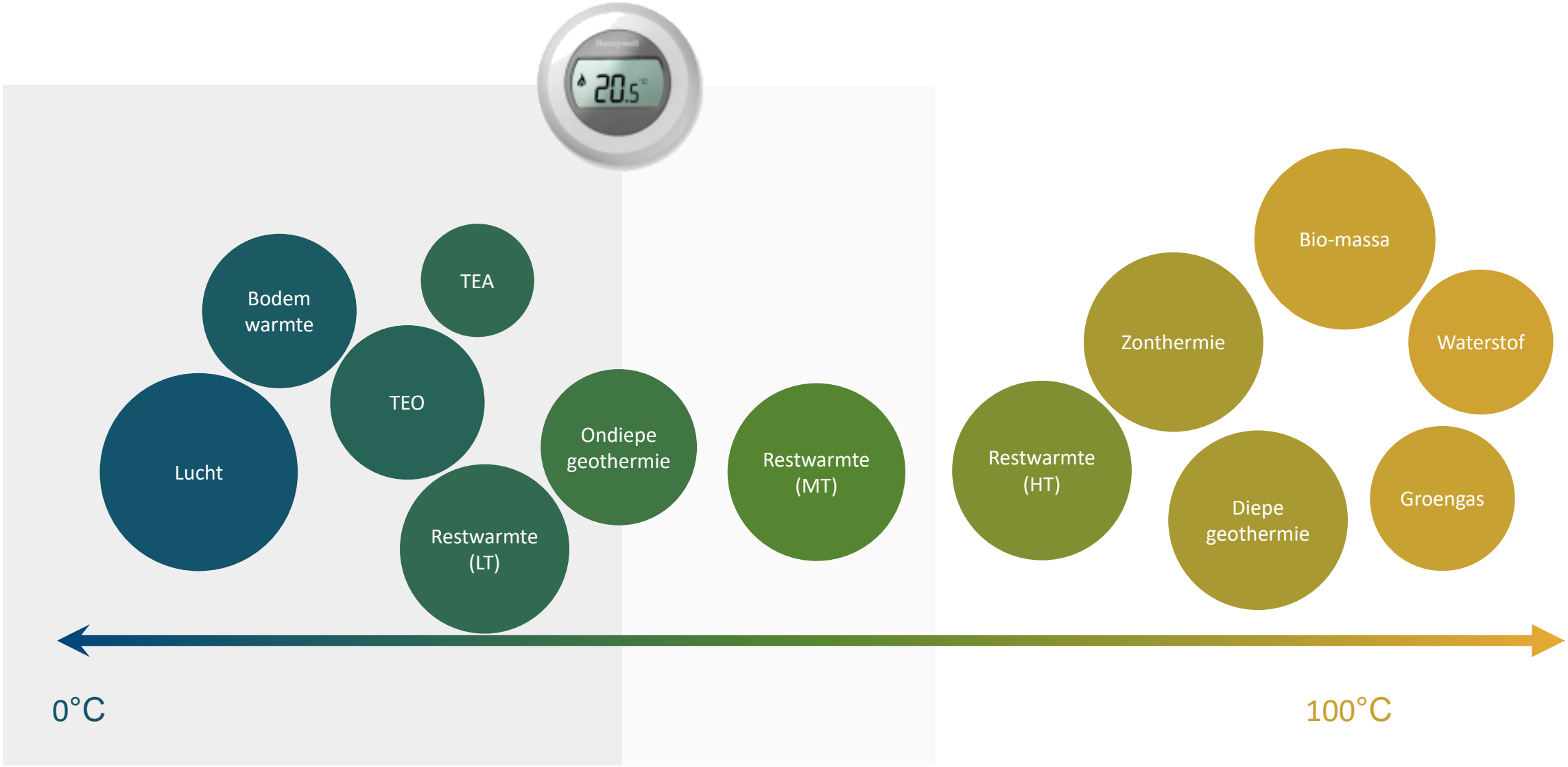
Onderscheid in bouwjaren

SYNTRAAL
Synergie & Talent centraal

GEMEENTE NOARD EAST FRYSLÂN

Geen aardgas… wat dan wel?

Beschikbaarheid bronnen

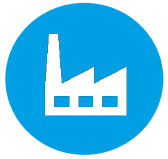
- Welke warmtetechnieken zijn kansrijk in Noardeast-Fryslân?

Relatief veel potentie:

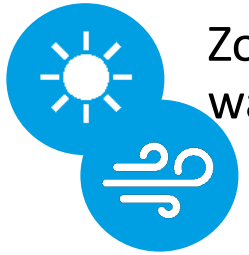

Biogas

Aquathermie

Bodemlussen

Restwarmte

Warmte-koude opslag (WKO)

Zonthermie en warmte uit lucht

Geen potentie:

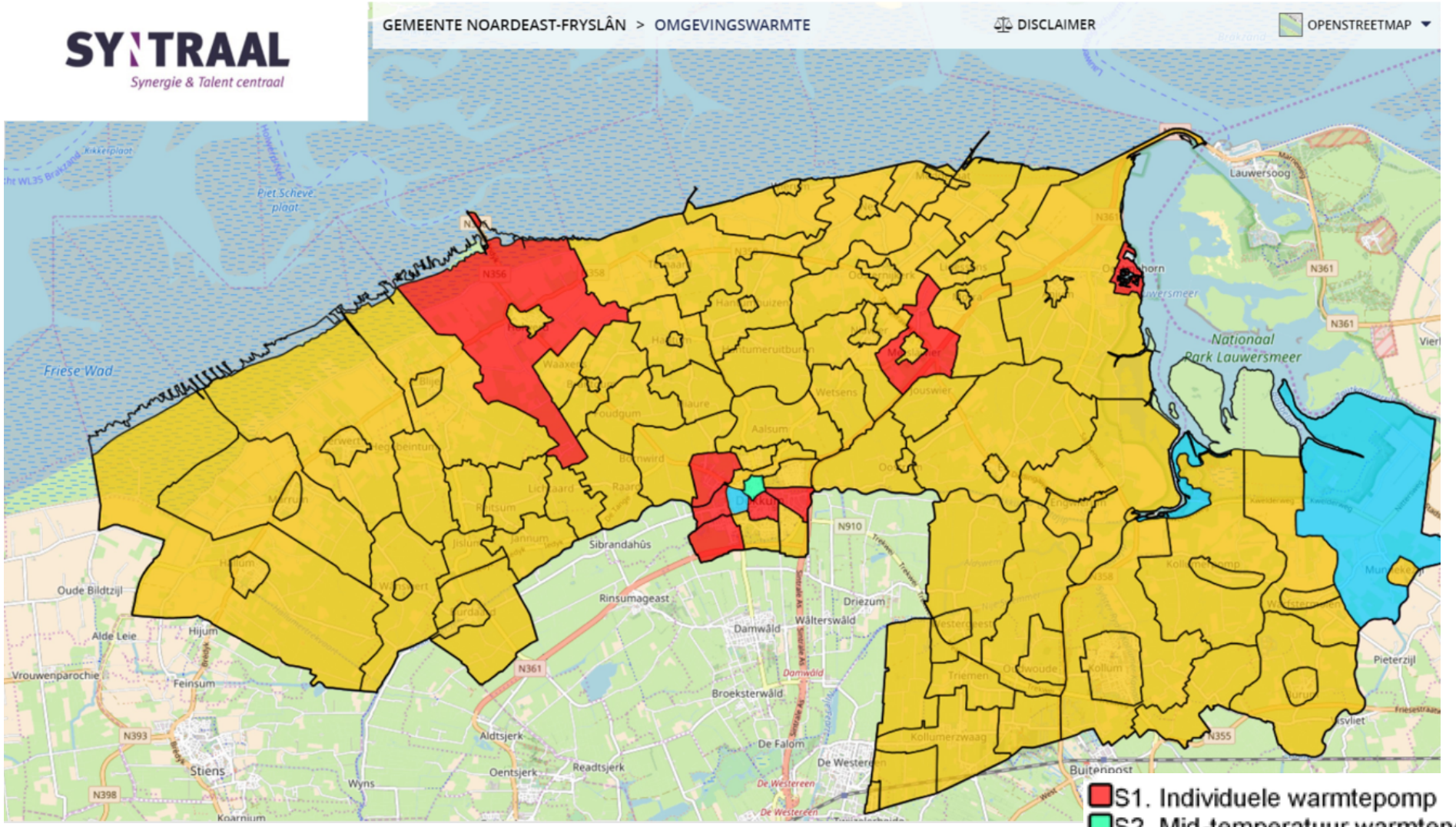

Diepe geothermie

Weinig potentie op korte termijn:

Waterstofgas

GEMEENTE NOARD EAST FRYSLÂN

Duurzame warmtetechnieken per buurt

GEMEENTE NOARDEAST FRYSLÂN

Algeheel advies warmteoplossingen

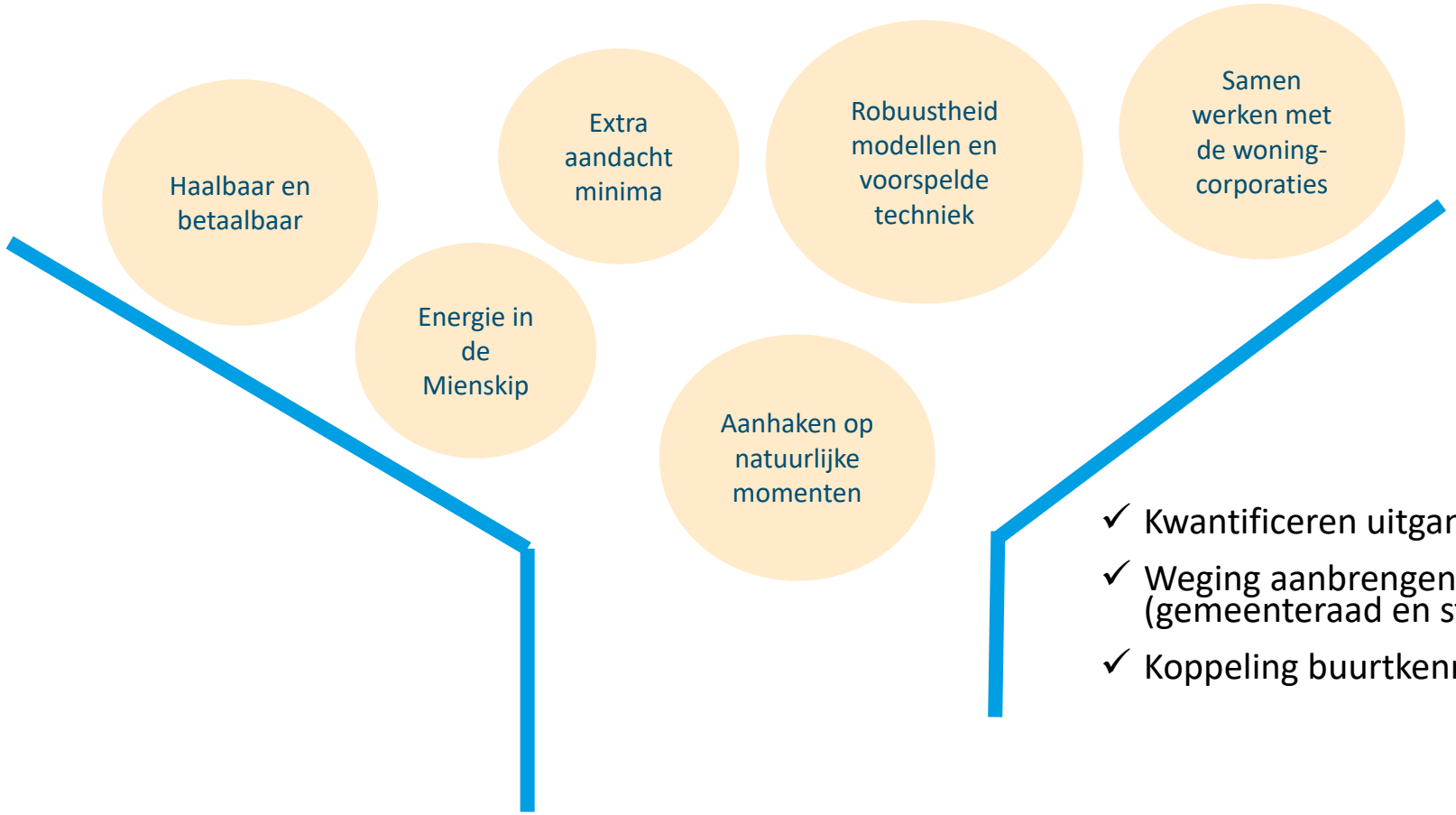
- Collectieve oplossingen (warmtenetten) veelal niet mogelijk
- Nadruk op individuele oplossingen (warmtepompen)

- Daarbij is ons advies:
  - Eerste stap: **isoleren, isoleren, isoleren**
  - Is uw woning goed naar label A of B te isoleren?
    - Neem dan een all-electric warmtepomp
  - Is uw woning niet goed te isoleren?
    - Neem dan een hybride warmtepomp

GEMEENTE NOARD EAST FRYSLÂN

Waar willen we beginnen (Wijkuitvoeringsplannen)?

- ✓ Kwantificeren uitgangspunten
- ✓ Weging aanbrengen (gemeenteraad en stakeholders)
- ✓ Koppeling buurtkenmerken

Anjum

Dokkum (diverse wijken)

GEMEENTE NOARD EAST FRYSLÂN

Waar willen we beginnen (Wijkuitvoeringsplannen)?

Waarom Anjum?

- Anjum scoort hoog op 'energie vanuit de Mienskip' dankzij initiatief van de energiecoöperatie.
- Scoort hoog door de koppelkans m.b.t. de geplande wegwerkzaamheden

Waarom Dokkum?

- Scoort hoog op 'haalbaar en betaalbaar': gemiddeld lagere isolatiekosten.
- Relatief veel corporatiebezit
- Koppelkans geplande wegwerkzaamheden Jantjeszeepolder (Dokkum)

GEMEENTE NOARD EAST FRYSLÂN

Participatie en communicatie

- Richting de WUP’s steeds intensievere participatie
- Doel van communicatie
  - Draagvlak en bewustwording
  - Handvatten bieden, inzicht in verduurzamingsmaatregelen en financieringsmogelijkheden (Duurzaam Bouwloket)
- Starten communicatiecampagne

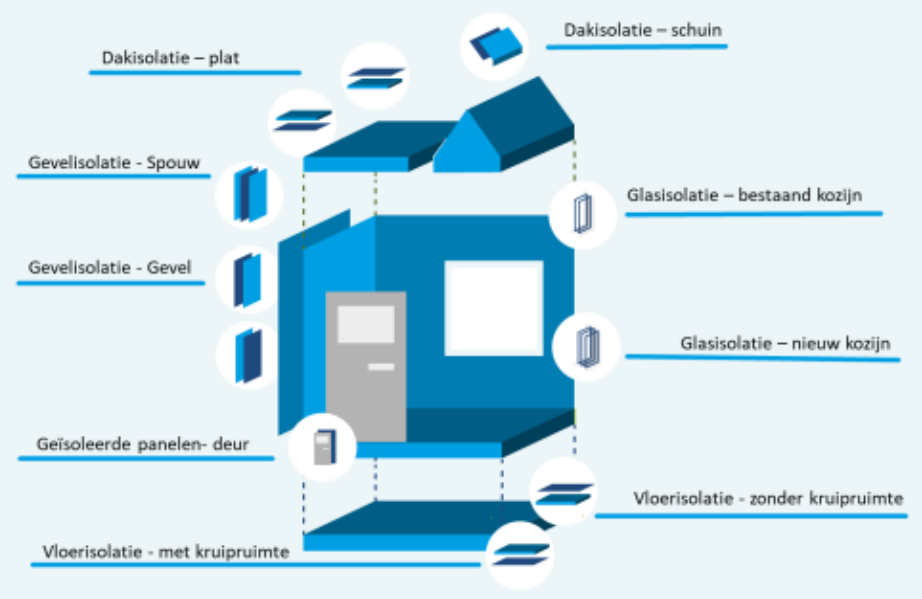

GEMEENTE NOARD EAST FRYS LÂN

Een handelingsperspectief voor inwoners

Welke stappen naar duurzaam verwarmen kunnen inwoners al zetten?

- No-regret maatregelen, isolatie, ventilatie, etc.
- Handelingsperspectief voor een aantal referentiewoningen

1. Oude boerderij en/of vrijstaande woning in het buitengebied
2. Monumenten en/of vooroorlogse panden dorpskern
3. Gelijksoortige jaren ‘60-‘70 woningen in de dorpen
4. Jongere dorpsranden vanaf late jaren ‘80
5. Utiliteitsbouw (mix van nieuw en oud)

GEMEENTE NOARD EAST FRYSLÂN

Vervolgstappen in de uitvoering

We werken vanuit 3 sporen:

Communicatie met inwoners en ondernemers

Starten met gesprekken om te komen tot de eerste WUP's in Anjum en Dokkum

Samenwerking tussen de partners: gemeente, netbeheerders, woningcorporaties, energiecoöperaties en belangenvertegenwoordigers

Daarnaast gaan we aan de slag met:

- Onderzoeken (bijvoorbeeld naar groengas, netcapaciteit en nieuwe technische ontwikkelingen)
- Aanpak voor bedrijven en utiliteitsgebouwen
- Interne organisatie

GEMEENTE NOARD EAST FRYSLÂN

Besluitvorming

- Geen concrete ambitie voor aantal woningen aardgasvrij in 2030
- Wel ijkpunt: 20% van de woningen *verduurzamen*
- 11 november It Debat
- 2 december It Beslút

GEMEENTE NOARD EAST FRYSLÂN